

Referat af møde i Handicaprådet mandag den 20. februar 2023

Tilstede

Hans Rasmussen, formand, DH Gentofte
Elisabet Sinding, næstformand, DH Gentofte
Mitzi Reinau, DH Gentofte
Lene Jelstrup, DH Gentofte
Jan Christian Mollerup, personlig stedfortræder for Jens Chr. Pedersen, DH Gentofte
Frederik Dehlholm, Kommunalbestyrelsen
Jesper Bache Marcus, Kommunalbestyrelsen
Katja S. Johansen, Kommunalbestyrelsen
Anita Bahnsen, afdelingschef i Social og Handicap

Fra forvaltningen o.a.

Helene Rasmussen, direktør i Social og Sundhed
Christian Madsen, chefkonsulent, Fritid BSKUF
Kit Rønholm, forstander på Østerled
Kristoffer Kaack, tovholder på opgaveudvalg om uddannelsesvejledning
Mads Aafeldt, leder af UU Gentofte
Vibeke Nymann Folmer, specialkonsulent Pleje og Sundhed, Kvalitet og Udvikling
Tine Faurby, sekretariatet for Opgaveudvalget Fremtidens velfærdsløsninger for ældre
Caroline Alfthan, udbudskonsulent
Pia Sjøgaard, specialkonsulent, Stab og Udvikling (referent)

Afbud

Michael Holst, planchef Plan og Byg

1. Velkomst ved formanden

Hans Rasmussen bød velkommen.

2. Opbygning af specialviden om demens blandt udviklingshæmmede på Østerled – en del af Handleplanen for 2023

Kit Rønholm takkede for at være med på mødet og for at være en del af Handicaprådets Handleplan 2023.

Kit fortalte, at Østerled har 29 borgere og 58 ansatte inklusive vikarer. Østerled startede 'Ældreliv på tværs' i 2016 for de borgere på Østerled, som ikke længere er tilknyttet arbejdsmarkedet. Tilbuddet har åbent fra kl. 10-13 fire dage om ugen.

Østerled har en målgruppe, hvor tidlige tegn på demens kan være svære, men vigtige, at få øje på i god tid. Der er iværksat en årlig vurdering af beboere med Downs syndrom allerede fra det fyldte 30 år. For øvrige beboere gælder, når de er fyldt 40 år. Man holder desuden øje med små forandringer i det daglige, og Østerled bruger mange, små observationer til at opdage demens tidligt.

Kit fortalte, at Østerled har arbejdet med demens blandt udviklingshæmmede i 5-6 år, hvilket gør, at institutionen har lært meget nyt og er dygtig til at dele viden og lære fra sig i personalegruppen. Institutionen har ønsket to demenskoordinatorer, som midlerne i handleplanens budget blandt andet skal bruges til.

I arbejdet med borgere med demens arbejdes der tæt sammen med pårørende og dagtilbud. De nye planlagte multirum skal bl.a. bruges til at afholde fyraftenskurser, invitere pårørende, samt invitere specialister udefra til at fortælle om udvalgte emner.

Kit fortalte, at Østerled har fokus borgernes Livshistorier, hvor de bringer minder frem i billeder og tekst. Østerled arbejder også på at styrke og bibeholde kontakt til nære relationer. De demente skal også deltage i en række aktiviteter for at bibeholde deres færdigheder og glæden ved at bidrage til fællesskabet og gøre en forskel.

Elisabet Sinding udtrykte ros for indsatserne og spurgte, om Østerleds erfaringer kan videreføres til andre af kommunens tilbud, hvor der bor demente? Kit fremhævede, at erfaringen med dementkoordinatorer og arbejdet omkring borgernes Livshistorier med fordel kan deles og videreføres.

Jan Møllerup spurgte til kapaciteten i Ældrelev. Der er pt. 11 borgere på Østerled, som ikke er i eksterne dagtilbud. 7 ud af 11 deltager i Ældrelev, 1 ønsker ikke at deltage, og 1 kan ikke deltage på grund af en meget fremskreden demens. 2 er i vente-position, da der ikke er fysisk plads, før multirummet er færdigbygget. Ældrelev er et internt tilbud for borgere på Østerled.

3. Opgaveudvalg: Uddannelsesvejledning – unges frie uddannelsesvalg

Kristoffer Kaack fortalte, med udgangspunkt i kommissoriet, om opgaveudvalgets opgaver:

- Komme med anbefalinger til, hvad der skal til for at alle unge kan træffe et oplyst og selvstændigt uddannelsesvalg.
- Udvikle ideer til, at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Målet i Gentofte er 5%, mens det nationale mål er 25%.
I 2022 søgte 3,8% (40 personer) en erhvervsuddannelse i Gentofte. I 2021 var tallet 2, 8%.
- Komme med anbefalinger til, hvordan forældre og professionelle kan inddrages.

Mads Aafeldt leder af UU i Gentofte Kommune gennemgik, hvordan uddannelsesvejledningen i Gentofte foregår. Han gennemgik uddannelsesvejen, som starter i 7. klasse (kollektiv vejledning). Fra og med 8. klasse gives der i Gentofte Kommune både individuel og kollektiv vejledning til alle, som får en parathedsvurdering i slutningen af 8. klasse. Der kan være en række forskellige indsatser til at hjælpe de unge på vej. F.eks. uddannelsesbesøg på tekniske skoler, 'Gentofte Skills' arrangement i Byens hus, forældredialogaftener med videre. I 9. og 10. klasse inviteres til gymnasial uddannelsesaften for unge og forældre (700-800 deltagere i år). Der er en stor andel af de unge i Gentofte, som vælger at gå på efterskole i 10. klasse.

Mads redegjorde for, at unge med funktionsnedsættelse har gode mulighed for at få hjælp til uddannelse. SPS (specialpædagogisk støtte) gives til frie kostskoler, erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og professionshøjskoler. Det kan blandt andet være studiestøttetimer, it-hjælpemidler, tegnsprogstolk, skrivetolk og personlig assistance og sekretærhjælp. Det prioriteres at søge om støtten inden skolestart, således at hjælpen er på plads, når studiet påbegyndes.

Mitzi Reinau spurgte, om STU skal tages i ét stræk, eller om man kan tage den i etaper, hvor forløbet opdeles efter borgerens behov? STU er en treårig ungdomsuddannelse for unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, som ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Mads svarede, at det ikke er intentionen med uddannelsen. Anita Bahnsen supplerede, at der ikke laves STU forløb, som opdeles i mindre forløb, men mange tager en pause undervejs.

Hans Rasmussen spurgte, om det forventes, at opgaveudvalgets arbejde giver plads til borgere med handicap, eller om der arbejdes på et mere generelt plan, som også kan komme handicappede til gode? Kristoffer svarede at handicapområdet ikke i udgangspunktet er tænkt ind, men at man meget gerne modtager input, som kan være nyttigt for unge generelt og for handicappede specifikt. Det aftaltes, at Kristoffer præsenterer udkast til opgaveudvalgets anbefalinger på handicaprådsmødet den 17. april.

Kristoffer sender opdateret, tilgængeliggjort præsentation til Pia til deling med rådet.

4. Høring: Fremtidens velfærdsløsninger for ældre

Opgaveudvalget har fokus på borgere i eget hjem, og hvad der skal til for at løse den velfærdsudfordring, vi står overfor i fremtiden. Udgangspunktet er, at der vil være flere ældre, flere kronisk syge, mindre ungdomsårgange og færre, der søger uddannelse indenfor pleje og sundhed. Opgaveudvalget har været i undersøgende dialog med borgere på Gentofte Mødes og desuden afholdt to workshops. På baggrund af sit arbejde anbefaler opgaveudvalget at der arbejdes med en grundlæggende tilgang til 'Det hele menneske' (værdighed og inddragelse, ansvar for eget liv, bevare fysisk og mentalt helbred, leve meningsfuldt, lokale aktiviteter). Derfra peger opgaveudvalget på 4 veje, der kan bidrage til det gode ældre liv fremadrettet:

- Differentieret hjælp: Der er mulighed for at give borgere mere differentieret hjælp, end det er tilfældet i dag.
- Teknologi: Der er mange uudnyttede muligheder, f.eks. overvågning af kroniske sygdomme, sociale platforme, trygheds- og sikkerhedsskabende foranstaltninger mv. Der skal fokus på sikkerhed, og opgaveudvalget har drøftet, at borgerne får brug for hjælp med it, en opgave der kan løses i civilsamfundet.
- Samfundsløsninger: Fokus på de muligheder, der ligger uden for de kommunale tilbud. Kan være samarbejde med pensionselskaber og netværk, hvor kommunen bliver central i at pege på muligheder
- Selvhjulpne ældre: Understøtte at flere kan klare sig selv så godt som muligt og så længe som muligt. Forebyggelse og rehabilitering er helt centralt, også forberedelse af alderdom.

Tine Faurby understregede vigtigheden af, at kommune, borgere, pårørende og civilsamfund i fremtiden skal løse velfærden i samarbejde, hvor kommunen kommer til at skabe rammer og pege på nogle af de områder, der er i det omkringliggende samfund.

Elisabet spurgte, om der er tænkt på virkeligheden i dette? Hun fremhævede, at der ofte ikke er så mange frivillige der gerne vil hjælpe, og at der i fremtiden vil mangle 25.000 SOSU'ere, heraf mange i plejehjemmene. Jesper Marcus kommenterede, at dette er for borgere i eget hjem.

Tine svarede, at man fra Gentofte Kommunes side er meget opmærksom på dette, hvorfor netop opgaveudvalget er sat i værk for at adressere de udfordringer, som Gentofte Kommune og alle andre kommuner står overfor, og indsamle viden, input og gode ideer.

Hans understregede vigtigheden i denne problemstilling og gav input til, at modellen bør rumme, hvad man gør, når der sker ændringer i borgerens livssituation. Der vil med stigende alder opstå nye behov for hjælp. Jesper Marcus nævnte, at her kan f.eks. teknologien spille ind med nye løsninger. Som eksempler nævnte han søvn-app i stedet for sovepiller og overvågning i hjemmet, som kan give tryghed i forhold f.eks. til faldulykker i borgerens hjem. Hans påpegede, at teknologiske hjælpemidler kræver megen træning og oplæring for at give effekt, især med stigende alder, hvor digitale løsninger måske kan være for krævende.

Elisabet gav input til, at den individuelle, differentierede hjælp vil stille øgede krav til kommunen, da traditionel forvaltningshåndtering ikke længere vil kunne bruges.

Katja rundede af med at sige at opgaveudvalget anbefaler, at man laver en strategi på it/teknologi-området, så der arbejdes videre med opgaveudvalgets gode arbejde.

5. Høring: SKI udbud på urologiprodukter

Caroline Alfthan informerede om, at Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) i tæt samarbejde med kommunerne er i gang med at udarbejde en indkøbsaftale på urologiprodukter. SKI har fra starten været i tæt samarbejde med flere af DH's brugerorganisationer (Scleroseforeningen, Dansk Handicap Forbund) og Ældresagen mv. Handicaprådet skal indgive sit høringssvar til Caroline, som samler Spar 5 kommunernes input og indgiver et samlet høringssvar. Høringsfrist for Handicaprådet er den 8. marts kl. 12.

Hans påpegede, at såvel det fremsendte udbudsmateriale som al dokumentation af produkterne (vejledninger, brugsanvisninger, hjemmesider m.m.) skal være tilgængeligt for handicappede brugere og handicaphjælpere. Synshandicappede kan ikke læse materialet med synshandicappet it-hjælpeudstyr. Det lever således ikke op til at være handicaptilgængeligt. Caroline har adresseret dette overfor SKI.

6. Opsamling på Handleplan 2023 på januarmødet

Hans undskyldte for forløbet omkring behandlingen af Handleplan 2023 på sidste møde, hvor planen blev vedtaget. Hans fortalte om et godt forløb, hvor timingen hos DH-Gentofte ikke kom til at hænge sammen med processen for vedtagelsen af Handleplan 2023.

Den gode procedure, der forløb gennem efterårets arbejde må justeres, så DH-Gentoftes sparring til den endelige udgave af handleplanen kan finde en relevant plads i forløbet.

Katja og de øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer takkede for Hans telefoniske opfølgning. Det er godt at reflektere over, hvad der i processen har været godt, og hvad der kan forbedres. Christian understregede vigtigheden af, at DH's input til Handleplan 2024 kommer på et tidligere tidspunkt og på et mere overordnet, strategisk niveau.

Jesper sluttede af med at foreslå, at arbejdet omkring Handleplanen tages på et strategisk niveau tidligere på året, og kan være opstarten på et flow, der strækker over flere år. Han foreslog, at rådets arbejde med Handleplanen kunne tage afsæt i et oplæg, hvor overordnede problemstillinger præsenteres, vendes og prioriteres.

7. Orientering fra formanden

- Hans informerede om, at processen omkring borgerrådgivere er sat i gang. Helene supplerede, at annoncering er igangsat, og man forventer ansættelse per 1. maj.
- Jan fortalte, at han i forbindelse med sin søns ophold på Østerled, ikke har kunne få fat på sagsbehandleren. Pågældendes ansættelse var ophørt, men navnet på ny sagsbehandler var ikke blevet oplyst. På denne baggrund foreslog han en slags advis-ordning til borgerne, når der sker ændringer i sagsbehandlerbemandingen, således at der altid er klarhed hos borgerne over, hvem der er sagsbehandler. Anita svarede, at hun ser på dette og vender tilbage.
- Hans oplyste, at reglen for lønudgifter dækket af en anlægsbevilling højst må udgøre 10%.
- Julefrokosten 2022 blev godt modtaget, og det blev besluttet, at gentage den i 2023.
- Mitzi orienterede om Det centrale Handicapråds beskæftigelsespolitiske høring "Hvordan tager vi handicap ud af ligningen?", som fandt sted i den sorte diamant den 25. januar. Det drejede

sig om, hvordan vi får flere personer med handicap med i arbejdsfællesskabet, og høringen var en meget positiv oplevelse. Høringen indledtes med en præsentation af 7 anbefalinger til fremme af beskæftigelsen af mennesker med handicap. Pjecen sendes til alle rådsmedlemmer, så snart den modtages. Hans vil desuden dele den med Kasper T. Jørgensen, afdelingschef for Borger, Erhverv, Beskæftigelse og Integration for yderligere dialog.

- Hans informerede om Tilgængelighedsforums nyhedsbrev, som giver en god oversigt over igangsatte initiativer. Nyhedsbrevet er delt med alle rådsmedlemmer.

8. Orientering og spørgsmål fra DH Gentofte

Ingen punkter.

9. Orientering og spørgsmål fra KB medlemmer

10. Orientering fra forvaltningen

Anita gav en status på indsamling af data til GAP analysen. Fokus er på borgernes tilfredshed i forhold til mødet med kommunen set i forhold til sagsbehandlerens oplevelse i Gentofte Kommune. Svarprocenten blandt voksne borgere ligger lavt (14%), og det er besluttet at forlænge svarfristen til 5. marts i håb om, at reminderen får flere til at svare. VIVE har givet grønt lys for dette. Hans Rasmussen har aktiveret sit netværk, ligesom han i et læserbrev i Villabyerne opfordrer borgerne til at deltage i undersøgelsen.

Der var ikke spørgsmål til kvartalsrapporten for Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget.

11. Eventuelt

Ingen punkter.